

Szavatosság és jótállás

Szavatosság ismertető

A szavatossági jogok sorrendje:

Akár szavatosságra, akár jótállásra „hivatkozik” is a vevő hibás teljesítés esetén, őt az új Ptk. 6:159. § (2) bekezdése rendelkezése alapján négyféle ún. szavatossági jog illeti meg: a kijavítás / a kicserélés / az árszállítás / a vételár-visszatérítési igény (ún. elállás).

Elsősorban kijavítást vagy kicserélést igényelhet, kivéve, ha a választott szavatossági jog teljesítése lehetetlen, vagy ha az a kötelezettnek – másik szavatossági igény teljesítésével összehasonlítva – aránytalan többletköltséget eredményezne, figyelembe véve a szolgáltatás hibátlan állapotban képviselt értékét, a szerződésszegés súlyát és a szavatossági jog teljesítésével a jogosultnak okozott érdeksérelmet; vagy **másodsorban az ellenszolgáltatás arányos leszállítását** igényelheti, a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthatja vagy mással kijavíttathatja, **vagy a szerződéstől elállhat**, ha a kötelezett a kijavítást vagy a kicserélést nem vállalta, e kötelezettségének a törvényben foglaltak szerinti feltételekkel nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt.

Az új Ptk. is tartalmazza azt a szabályt, miszerint **jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye**. A törvény rögzíti, hogy a kijavítást vagy kicserélést – a dolog tulajdonságaira és a jogosult által elvárható rendeltetésére figyelemmel – megfelelő határidőn belül, a jogosult érdekeit kímélve kell elvégezni.

Milyen határidőn belül reklamálhatunk?

Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés esetén a fogyasztó szavatossági igénye a teljesítés időpontjától számított két év alatt évül el.

Fontos szabály, hogy nem számít bele az elévülési időbe a kijavítási időnek az a része, amely alatt a jogosult a dolgot rendeltetésszerűen nem tudja használni.

A dolognak a kicseréléssel vagy a kijavítással érintett részére a szavatossági igény elévülése újból kezdődik. Ezt a szabályt kell alkalmazni arra az esetre is, ha a kijavítás következményeként új hiba keletkezik.

Melyek azok az esetek, amikor az eladót nem terheli szavatossági kötelezettség?

Az új Ptk. 6:157. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezések tartalmazzák a szavatossági felelősség alóli mentesülés eseteit, miszerint a mentesülésre két esetben kerülhet sor:

- ha a hibát a jogosult a szerződéskötés időpontjában ismerte;
- ha a hibát a jogosultnak a szerződéskötés időpontjában ismernie kellett.

Fontos, hogy az eladónak csakis a vevő által ismert hiba vonatkozásában nincs szavatossági felelőssége – és csak az ilyen jellegű hibákra mondják jogszerűen az eladók, hogy ezekre nincs szavatosság (és nem lehet emiatt a terméket pl. kicseréltetni).

Ki mikor mit bizonyít?

A szavatosság körében fő szabály szerint a vásárló köteles bizonyítani „igazát”, vagyis azt, hogy a hiba oka már a vásárláskor megvolt a termékben és a hibát nem a vevői rendeltetésellenes használat

okozta. Szavatosságnál azonban fontos, a fogyasztói szerződésekre irányadó – és a fő szabály alól kivételt képező – szabály, miszerint a teljesítéstől számított 6 hónapon belül felismert hiba esetén vélelmezni kell (úgy kell tekinteni), hogy a hiba oka már a teljesítés időpontjában is megvolt. Ennek értelmében az első hat hónapban jelentkező kellékhány miatti felelősség alól az eladó fél csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy az eladáskor a termék hibátlan volt, tehát a hiba oka a teljesítés után, a termék nem rendeltetésszerű használata miatt keletkezett.

Tehát a jótállás teljes időtartama és a szavatossági idő első 12 hónapja alatt egyaránt a kötelezettet (az eladót) terheli a bizonyítás, azaz csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

Kiemelendő azonban, hogy csakis a Ptk. szerinti fogyasztói szerződésekre áll ez a vélelem szavatosság esetén.

Kötelező jótállás ismertető:

A jótállási igény a jótállási határidőben érvényesíthető, kötelező jótállás esetén ez egy év, amelynek kezdő időpontja a termék fogyasztónak történő átadása, vagy ha az eszközt üzembe kell helyezni és azt a forgalmazó vagy annak megbízottja végzi, akkor az üzembe helyezés napja. Tehát fontos kihangsúlyozni, hogy a jótállási idő nem feltétlenül a vásárlás napján kezdődik.

Látni kell azonban, hogy a gyakorlatban a teljesítéstől (vásárlástól) számítottan „párhuzamosan” telik a szavatossági és jótállási határidő, azok sokszor átfedésben vannak. Amennyiben például a fogyasztó szivattyút vásárol 10.000 Ft feletti értékben, arra a vonatkozó rendelet alapján két év kötelező jótállás jár, függetlenül attól, hogy a Ptk. alapján pedig – fogyasztói szerződés esetén – két év jogvesztő határidőn belül érvényesíthetőek a szavatossági jogok.

A jótállás azt jelenti, hogy a jótállást nyújtó fél (eladó) a hibátlan teljesítésért olyképpen felel, hogy a jótállás időtartama alatt felmerült minőségi kifogás esetén

a felelősség alól csakis akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után, jellemzően a termék fogyasztó által történő nem rendeltetésszerű használata vagy kezelése miatt keletkezett.

A jótállás alapján érvényesíthető jogok a kötelező jótállás keretében a jótállási idő alatt felmerülő minőségi kifogás esetében lényegében a szavatossági jogokat (kijavítást, kicserélést, árleszállítást, elállást) lehet – de kedvezőbb feltételekkel – érvényesíteni.

Ha a jótállásra kötelezett kötelezettségének a jogosult felhívására – megfelelő határidőben – nem tesz eleget, a jótállási igény a felhívásban tűzött határidő elteltétől számított három hónapon belül akkor is érvényesíthető bíróság előtt, ha a jótállási idő már eltelt. E határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. A jótállási igény érvényesítésére egyebekben a szavatossági jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.